

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

fide, 1. Pet. 3. v. 15. Deus enim asinum dudum reprobravit, Esa. 13. v. 13. ideoque non in caulam: sed in stabulum asinum pertinet, si quis ignorans est, ignorabitur, 1. Cor. 14. v. 38.

III. *Pastorum Censuram.* Amen, Amen, inquit Christus, dico vobis, qui non per ostium intrat in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est, & latro. Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium. *Per ostium intrare, idem est, ac vocationem ordinariam habere.* Idque per multum interest. Nemo enim sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo, tanquam & Aaron, Heb. 5. v. 4. Et ubi hæc vocatio locum non habet, ibi valet, quod Paulus ait: quomodo prædicabunt, nisi mittantur, Rom. 10. v. 15.

Hic verbi ministri & Pastores se examinent, utrum per ostium in ovile intraverint, an vero ut fures & latrones aliunde ascenderint?

Pontificii vocationem nostram in dubium vocant, contendentes, quia à Pontifice Romano, ejusque Episcopis non inuncti, & ordinati simus, legitima nos vocatione carere, adeoque in numerum furum & latronum referendos esse, qui non per verum ostium in ovile intraverimus. Verum his nil movemur. Quod enim Pontifex sibi attribuit, id juxta scripturæ testimonium, toti Ecclesiæ commune est. Matthias ad Apostolatam vocatus est, non ab Apostolis saltem: sed à tota Ecclesia. Act. 1. v. 23. 24.

Similiter septem Diaconi, Act. 6. v. 6. tempore illo Magistratus adhuc gentilismo addictus fuit, ideo ad electionem Pastorum ecclesiæ non adhibitus est. Jam vero merito prærogativam obtinet, quia non modo præcipuum ecclesiæ membrum: sed & ec-

clesiæ patronus & nutricius est, Esa. 49. 23. Quando proinde ordinario modo proceditur, Magistratus præsentat, Ministerium examinat, & plebs consentit, tunc sane, qui hoc modo vocatur, vere de se gloriari potest, quod per verum ostium in ovile ingressus sit, adeoque in mansuetudine animam suam honorare, Sir. 10. v. 3. nihil dubitans, qui se vocavit, & defensus, & necessariis donis instructurus sit, ut opus Evangelistæ facere possit, 2. Tim. 4. v. 5. Neque enim sufficientes sumus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est qui & idoneos nos fecit ministros N. T. 2. Cor. 3. v. 16.

De Bonifacio VIII. Pontifice Romano scribit Platina: Intravit ut vulpes, regnavit ut leo, mortuus est ut canis.

Quam præclara, si diis placet, subjecta, adhuc hodie in numerum Cardinalium adfiscantur, & ad alia præcipua munera adhibeantur, ut tanquam cardines ecclesiam fulciant & sustentent, notius est, quam ut referri mereatur.

Propterea Pontificii desinant nos exagitarè, & videant *manticæ quod in tergo est.* Nos Dei gratia certi sumus, quod ordinarie à Deo vocati simus, mediantibus illis, quibus hanc spartam concedidit. Optimum Christina est Spiritus sanctus, quem Deus promisit petentibus se Luc. 11. v. 13. Hunc si habuerimus, alias nœnias flocci pendimus, est enim unctio, quæ docet nos de omnibus, 1. Joh. 2. v. 27.

De Secundo.

Pergemus nunc ad alteram partem, *καὶ εἰς τὴν ἄλλην*, sive *notitiam Christi*, con-

consideraturi. Hic nobis contemplandus proponitur :

I. *Tanquam ovicularum suarum Nomenclator*, h. e. agnoscit easdem interius & exterius, ideoque omnibus, ut conditio earundem requirit accommodat se: simplices instituit, infirmos roborat, peccatores reprehendit, omnia eum in finem, ut ovium suarum commodis inserviat, easque ab interitu aeterno præservet. Vult enim omnes salvos fieri, 1. Tim. 2. v. 4.

Gaudete hinc, Dilecti! quod nomina vestra scripta sunt in caelo, Luc. 10. 20.

Mundo saepe tam odiosi sumus, ut indignos saepe putet, quos nomine appellet. Venite, dicunt Tyranni, & disperdamus eos, ne sint gens, & non memoretur nomen Israel ultra, Psal. 83. v. 5.

Verum confidite Dilecti! Jesus noster tam bonus & fidelis pastor est, ut oviculas suas nomine vocet, & in manibus suis descripsit eas: ut nunquam obliviscatur earum Esa. 49. v. 16.

Sic *Abrabamum nomine compellavit*, dicens ad eum: Noli timere Abram, ego protector tuus sum, & merces tua magna nimis, Gen. 15. v. 1. Ad Mosen inquit: Te ipsum novi ex nomine, Exod. 33. v. 17. Et iterum: Ecce vocavi ex nomine Beseleel, Exod. 31. v. 2. *Nomine vocavit Lazarum*, quando eum è mortuis resuscitavit, Lazare veni foras! Joh. 11. v. 43. ut & *Zachæum*, cum in arborem sycorum ascendisset, Zachæe, festinans descende, Luc. 19. v. 5.

Adhuc hodie vocat fideles suos nomine, ne timeant, Esa. 43. v. 1. firmum enim fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus, qui sunt ejus, 2. Timotheum 2. v. 19. ideoque non desperare nec queri debes: Dominus oblitus est mei,

Esa. 49. 15. quomodo enim ille oblivisceretur tui, qui ex nomine vocat omnes stellas, Esa. 40. v. 26. imo qui te libro vitæ inscripsit, ut neque diabolus, neque tyranni inde nomen tuum delere possint, Apoc. 21. v. ult.

Sed cavete, Dilecti! ne *nomen putidum sine infamiam vobis concilietis*, & sit vobis cor malum incredulitatis, discedendi à Deo vivo, Heb. 3. 12. sed perseverate usque ad finem Matth. 10. 22. ne deleatur memoria vestra, & tandem vocem horrificam audiat: Non novi vos, Matth. 7. 23.

II. *Tanquam ovicularum suarum gubernator*, qui oviculas suas non modo gubernat, sed in læta pascua deducit, hinc David: Dominus est pastor meus, nihil mihi deerit, Psal. 23. v. 1. seqq.

Via via est, inquit Augustinus: Dum enim domi sumus, in hoc corpore, peregrinamur à Domino, 2. Cor. 5. 6.

Quemadmodum igitur in via facile aberrare, aut in latrones incidere possumus, ut homo ab Hierus. ad Hiericho descēdens, damno suo id comperit, Luc. 10. 30. ita & nobis bono ductore opus est, qui nos deducat in via recta, Psal. 143. v. 10. & custodiat introitum & exitum nostrum, Psal. 12. v. 8.

Hoc utique Dominus facit, & *educit oviculas suas in nativitate*, quando easdem extrahit de ventre, Psal. 22. v. 10. *introducit easdem*, quando per baptismum renascuntur, & ecclesiae immatriculantur, ut non amplius hospites & advenæ, sed cives sanctorum & domestici Dei sint, Eph. 2. 19. *educit eas*, quando illas à servitute peccatorum liberat, ut respiciant à diaboli laqueis, à quo captivi tenentur, ad ipsius voluntatem, 2. Timoth. 2. v. ult. *introducit easdem*, quan-

do illas in gratiam recipit, & projicit in profundum maris, omnia peccata illarum, nec reminiscitur illorum, Mich. 7. 19. Ezech. 18. v. 22. *Educit illas*, quando moriuntur, ut anima liberetur è carcere, in quo captiva tenetur, Rom. 7. v. 24. *Introducitur illas*, quando animam per angelos portari curat, in sinum Abraham, Luc. 16. v. 22. Die novissimo demum veram dominationem instituet, & oviculis suis vitam æternam dabit, sicut iisdem promisit, Joh. 10. v. 28.

O ductorem potentissimum! qui omnia offendicula & impedimenta è via amolitur, dans lassis virtutem, ut ascendant alis, quasi aquila, currant & non fatigentur: ambulent, & non desistentur, Esa. 40. v. ult.

O ductorem sapientissimum! qui ipse tentatus est in omnibus, sicut & nos, ideoque eo commodius nos ducere potest, & condolare nobis errantibus, Heb. 5. v. 2. donec introducat nos in domum patris sui, Joh. 14. v. 3. in paradysum, Luc. 23. v. 43. in celestem Hierosolymam, Apoc. 21. v. 2.

O ductorem fidelissimum! qui non recedit à nobis, quando calamitatibus impetimur, sed est nobiscum in tribulationibus, & eripit nos, Psal. 91. vers. 15. ideo grato animo id agnoscite, sequimini hunc ductorè, nec penitebit vos unquam. Mirificat etenim quidem sanctos suos, Psal. 4. vers. 4. attamen ita, ut Deum diligentibus omnia in bonum cooperentur, Roman. 8. v. 28.

III. *Tanquam ovicularum suarum alimentator.* Ego veni, ait Servator, ut vitam habeant, & abundantius habeant.

Observandum hic:

1. *Adventus*, de quo ipse ait: Veni, nempe ut Dominus ad servos, ut medicus ad æ-

gros, & ut liberator ad captivos. Hæc magna gratia est, cujus intuitu non immerito exclamamus, ut Arenæ Jebusæus ad Davidem ait: Quid cause est, ut veniat Dominus meus Rex ad servum suum? 2. Sam. 24. 18.

Eramus in tenebris & umbra mortis, Luc. 1. v. 79. Sed Christus tanquam lux mundi nos illuminavit, ut jam in luce ambulemus, in luce nimirum Evangelii, & in hoc lumine aliquando videamus lumen æternum, Psal. 36. v. 10.

2. *Effectus.* Manet enim nos

1. *Vita constantia*, de qua Christus: Veni, ut vitam habeant. Quæ duplex:

1. *Vita gratia*; natura enim in peccatis mortui sumus. Deus autem, qui dives est in misericordia, propter multam caritatem suam, qua dilexit nos & cum essemus mortui in peccatis, convivificavit nos in Christo, Eph. 2. v. 4.

2. *Vita gloria*, qui post mortem incipiet. Quamvis enim corpus moriatur, tamen spiritus non moritur, sed redit ad Deum, qui dedit illum, Eccl. 12. v. 7. Die novissimo & corpus sequetur, & cum anima redunitum eum Domino erit semper, 1. Thess. 4. v. 17. Sap. 5. v. 16. 17.

Vivant igitur filii hujus seculi quotidie in delitiis, epulentur splendide ut dives ille epulo, Luc. 16. v. 19. Tu ex adverso temperanter, juste & sobrie vive in hoc seculo, Tit. 2. v. 12. & securus eris, quod hæres futurus sis ejus vitæ, quam Deus daturus est his, qui fidem suam nunquam mutant ab eo, Tob. 2. v. 18.

2. *Bonorum abundantia.* Hoc mystice intelligendum est. Hac in vita rarius offendet Christianum, qui omnium rerum in affluentia vivat. Nonne Servator ipse adeo pauper

per fuit, ut quò caput reclinaret, non haberet? Matth. 8. v. 20. Sed quòd spiritualia bona concernit, verè dicere possumus, quòd abundantiam habeamus in omnibus, quòd ad procurandam æternam salutem sufficit. In Christo enim habemus redemptionem per ipsius sanguinem, & remissionem peccatorum, Col. 1. v. 14. Ubi autem remissio peccatorum, ibi & vita & salus, Psal. 32. v. 1. 2.

Filii hujus seculi *terrena sapientes*, his in bonis sufficientiam non habent, sed quando promtuarìa eorum plena sunt, educcentia de frumento in frumentum, hæc co-

rum summa voluptas est, Psal. 144. v. 12. Verum, quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiat: Qui Christum diligit, omnia habet, quia omnia habentem habet, & aliquando cum eo & per eum, & in eo salutem æternam hæreditabit, ubi abundantia gaudiorum est cum vultu ejus, & delectationes in dextra ejus in æternum, Psal. 16. v. ult.

Id quòd nobis omnibus ex gratia largiri dignetur Deus pater, per filium suum Jesum Christum, redemptorem nostrum, in Spiritu sancto, Amen!

In festo die Iohannis Baptistæ.

Evangelium Luc. 1. v. 57. --- ad finem.

EXORDIUM.

CUm Saul populo Israëlítico præsentaretur, ut Rex ejus esset, deprehendebatur ille *altior universo populo ab humero & sursum*. Hoc Samuel populo ad animum revocabat, tanquam evidens signum, unde colligerent, quòd à Deo electus esset. Certè, ait: *videtis, quem elegit Dominus, quoniam non sit similis illi, in omni populo*. Et clamavit omnis populus, & ait: *Vivat Rex!* 1. Sam. 10. v. 23. 24.

Hoc exemplum *statura corporis* est, quâ Deus hunc præ illo donare solet. Olim monstra quædam fuerunt filiorum Enac, de genere giganteo, quibus alii comparati, quasi locustæ visi sunt, Num. 13. v. ult. Sicut in specie de Og Rege Basan Moses scribit, quòd lectus ferreus ei fuerit, novem cubitos habens longitudinis, & quatuor latitu-

dis, ad mensuram cubiti vicis manus, Deut. 3. v. 12. idèò vocantur Raphaïm ab exanimatione, quia homines in ipsos incidentes præ metu quasi exanimati sunt, 2. Sam. 5. v. 18. Tales quoque inter Philistæos fuerunt tempore Davidis, ut monstrum illud hominis Goliath probat, 1. Sam. 17. vers. 5. item duo filii Arapha, quorum mentio fit, 2. Sam. 21. v. 16. 19. Verum non in fortitudine equi voluptatem habet Deus, nec in tibiis viri beneplacitum est ei: Beneplacitum est Domino super timentes eum, & in eis, qui sperant super misericordia ejus, Psalm. 147. vers. 11. oculi enim ejus respiciunt fidem, Jerem. 5. vers. 3.

Johannes Baptista majori laude celebratur, de quo Christus testatur, quòd inter natos mulie-